

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

8. An dubius de emendatione alicuius rei in Edicto Inquisitorum positi, & præsertim Hæretici, teneatur illum denunciare? Et quid, si moraliter constet esse emendatum? Ex p. 4. tr. 3. res. 61.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

detur, & non amplius Confessionis sacramento abutatur, ergo, &c.

Ibi in §. Limitat. & sup. in Ref. §. 5. Postea, in fin. & inf. in Ref. §. 2. & in Ref. §. 6. Ad id paulo post init. & in to. 6. tr. 1. Ref. §. 2. & in to. 6. & vers. Vide.

2. Sed ego quoad hæreticum contrariam sententiam tenui, & illam etiam quoad Confessarios solicitantes tenet Martinus Bonacina in tract. var. disp. 6. punct. 3. num. 9. tum quia summi Pontifices absolute in suis Bullis præceperunt denunciari Confessarios tentantes sollicitare poenitentes ad turpes actus, tum quia denunciatio & Inquisitio contra hujusmodi delinquentes judicialiter fieri debet, nec solum instituitur ad emendationem delinquentis, sed etiam ad poenam, ut tam ipse, quam ceteri metu poenæ in tali crimine in futurum retrahantur, ex quibus patet responsio ad argumentum contrariæ sententiæ. Ita Bonacina.

3. Nota, verò quid si aliquis staret in prima sententia, tunc dicendum est Confessarium esse emendatum, si eadem sollicitata mulier ter, vel quater ad ipsum accitens non iterum in eo libidinofum animum & libidinis signa reperiat. Ita Souza ubi supra.

RESOL. VIII.

An dubius de emendatione alicujus rei in Edicto Inquisitorum positi, præsertim Hæretici, teneatur illum denunciare?

Et quid, si moraliter constet esse emendatum? Ex p. 4. tr. 3. Refol. 61.

Sup. hoc sup. in Ref. §. 5. Postea in fin. & in Ref. §. 5. Limitat. & in Ref. 7. §. Sed ego, & inf. in Ref. 68. §. Ad id & in to. 6. tr. 1. Ref. §. 2. & in to. 6. & vers. Vide.

§. 1. Non solum in tali casu, sed etiam si moraliter constet esse emendatum, puto denunciandum esse, & præter Doctores quos alibi citavi, novissimè tenet hanc opinionem Emanuel Mouta opusc. 1. de incant. & ensalm. sect. 2. cap. 16. n. 13. ubi sic asserit: Quamvis mihi privato moraliter constet hæreticum occultum esse emendatum, urgeatque aliqui præceptum divinum de non infamando proximum absque necessitate, etiam coram Ecclesiæ ministris, teneor, eum deferre ad sacrum Tribunal, & juxta omnes in dubio de ejus emendatione, quia decernere an sit, vel non sit emendatus, judicium exigit altius, quam privati. Ita ille.

RESOL. IX.

An filius teneatur denunciare patrem hæreticum, Idem est dicendum de uxore, marito, fratre. Ex p. 1. tr. 4. Refol. 4.

Sup. hoc in rom. 8. tr. 5. Ref. 41. §. Sed cursum prop. fin. & in Ref. 2. not. seq.

§. 1. Prima opinio negat. Ita Alexander de Ales p. 3. quest. 23. memb. 4. dñ. 2. dub. ult. Rojas sing. 12. num. 2. & ita intellige eundem sing. 5. n. 29. Idem docuit novissimè Ricc. part. 3. dec. 278. num. 8. & vir doctus Ioan. Valer. in differ. utriusque fori, verb. hæresis, differ. 1. num. 4. ubi sic asserit: [Septimò, fallit in filio contra patrem, maxime si pater non inducebat filium ad hæresim. Idem videtur dicendum de uxore, marito, & fratre: sed contrarium in his tenet Rojas, quod verius credo, quoad fratrem.] Ita ille.

Sup. his in Ref. seq. & superius in tr. 1. Ref. 162. §. 1. ante med. vers. Nisi in casu hæresis.

2. Secunda opinio, quam ego sequor, affirmat, & docet, filium teneri ad denunciandum patrem hæreticum: & ita præter Doctores, quos citat, & sequitur Farinac. de hæresi, q. 197. §. 2. n. 40. tenet hanc sententiam Suarez tr. de fide, disp. 20. sect. 4. n. 21. Azor. p. 2. lib. 2. cap. 1. q. 13. Comitoli in resp. moral. lib. 4. q. 8. num. 3. Sanctarell. in tract. de hæresi, c. 9. n. 15. Bonac. in tract. var. disp. 6. punct. 2. n. 3. Portel. in dubiis regular. tom. 1. verb. correctio fratrum, n. 11. Bonac. de cens. disp. 2. q. 6. punct. 5. num. 1. Lopez in instr. p. 1. c. 54.

3. Tertia opinio est media inter supradictas, ut docet Simanchas lib. de Cathol. instit. tit. 29. num. 4.

& Genuensis in praxi, cap. 18. num. 9. & idè putat, tunc filium debere denunciare patrem Hæreticum, quando hæresis patris tendit in perniciem publicam, ut si pater dogmatizaret, & filium, alioque doceret, vel, quando filius interrogaretur à Iudice, tanquam testis. At in hoc secundo casu putat Genuensis, non esse filios cogendos, si alij testes haberi possunt: cum enim sint personæ privilegiatæ, in subsidium tantum cogendos esse constat. Et ita in Curia Archiepisc. Neapolitana practicum esse testatur: non enim coegerunt quendam filium adversus patrem Hæreticum: & ita docet Filliuc. tom. 2. tract. 40. cap. 8. num. 233.

RESOL. X.

An uxor, & frater teneatur denunciare maritum, & fratrem hæreticum? Ex part. 1. tr. 4. Ref. 5.

§. 1. De uxore affirmativè respondeo cum Pegna ubi in direct. Inquis. p. 3. n. 111. comment. 160. & Freytag in addit. ad tract. de Confess. sollicit. q. 19. num. 16.

2. Sed contrarium videtur docere Didacus Cante- ra in quest. crim. rubr. de Hæretici, vers. ex qua quidem glossa, & post illum Ricc. part. 3. dec. 279. num. 8. & Ioan. Valer. in differ. utriusque fori, verb. hæresis, n. 4. hi enim, cum adducerent Rojas asserentem, uxorem, maritum, & fratrem teneri ad denunciandum, sequuntur illum quoad fratrem tantum.

3. Verum est etiam, quod hanc opinionem de obligatione fratris, ad denunciandum fratrem, vocant ipsi tantum viorem: ergo, secundum illos, contraria sententia videtur probabilis. Sed hoc ego non aucto dicere: & contrarium docco cum Sanctarell. in tr. de hæresi, c. 9. n. 15. & aliis Et hæc dicta sunt in ordine ad denunciationem in casu hæresis formalis.

RESOL. XI.

An uxor, filius, & frater teneatur denunciare maritum, patrem, & fratrem perpetrantes crimina extra hæresim formalem? Ex p. 1. tr. 4. Ref. 6.

§. 1. Dicam, quid sentiunt alij. Lazar. tract. de Sup. blasphemias, q. 12. n. 67. sic asserit: [Uxor non tenetur denunciare maritum in blasphemias hæreticas, les protrumpere solitum, vel etiam hæreticalia committere, ubi is sit homo furibundus, & facile postea dedit eam malè tractare. Quinimò, etiam sublatò dicto timore, si non revelat, videtur excusanda ob arctissimam conjunctionem, quæ est inter eam, & virum.] Sic ille.

2. Sed magis ample loquitur Homobon. tr. de conf. reserv. p. 2. c. 1. fol. mibi 241. [Aliqui asserunt, ait ille, filium teneri deferre patrem hæreticales blasphemias proferentem; fratrem pariter teneri denunciare alterum fratrem, & uxorem virum, cum hoc crimen melius per domesticos, quam per alios probari possit. Hanc tamen sententiam in praxi non facile sequendam arbitror, tum quia cognati, excepto hæresis crimine, ad hoc à jure non coguntur, tum etiam, quia pater, & filius, maritus, & uxor, & fratres inter se censentur una, & eadem persona, & juri naturali repugnat se ipsum prodere.] Sic Homobon: quod etiam docuit in exam. Eccl. p. 1. tr. 7. c. 7. q. 32. At his non obstantibus, attenta praxi, contrarium dicendum videtur.

RESO